

เมื่อ "COVID-19" กลายเป็นหายนะโลก หลัง IMF ปรับลดคาดการณ์เศรษฐกิจโลก เลวร้ายที่สุดในรอบเกือบศตวรรษ

Jun 26, 2020

Key Highlights:

- IMF คาดเศรษฐกิจโลกปีนี้อาจหดตัวถึง 4.9% หลัง COVID-19 ได้สร้างความเสียหายต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจมากกว่าที่คาด ส่วนปี 2021 มองว่าจะขยายตัว 5.4% ทว่า ยังมีความเสี่ยงด้านต่ำอีกมากจากความไม่แน่นอนสูงและระยะเวลาในการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้ ยังได้ปรับลดจีดีพีไทยปีนี้ว่าจะหดตัวมากถึง 7.7% ก่อนที่จะพลิกกลับมาขยายตัวที่ 5.0% ในปี 2021
- นอกจากนี้ IMF ประเมินว่า หนี้สาธารณะทั่วโลกอาจแตะระดับสูงสุดตลอดกาล ขณะที่การขาดดุลงบประมาณทั่วโลกคาดว่าจะอยู่ที่ 14% ต่อจีดีพี จากการจัดเก็บรายได้ภาคครัวเรือนและธุรกิจที่ลดลง รวมถึงการบริโภคที่ได้รับแรงปะทะจาก COVID-19
- Krungthai COMPASS คงประมาณการเดิมที่เศรษฐกิจไทยปีนี้ น่าจะหดตัวถึง 8.8% ขณะที่รูปแบบเศรษฐกิจและชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) หลังวิกฤต COVID-19 ทำให้ต้องพึ่งพามาตรการทางการคลังอย่างเร่งด่วน ท่ามกลางหนี้สาธารณะที่จะกลายเป็นระเบิดเวลาลูกใหญ่วนกลับไปซ้ำเติมเศรษฐกิจในระยะยาว

LINE

@krungthaicompass

นักวิเคราะห์

พิมฉัตร เอกฉันท์

0-2208-3589

pimchatr.ekkachan@ktb.co.th

This report is not intended to provide the basis for any evaluation of the financial instruments discussed herein. The information was obtained from various sources; we do not guarantee its accuracy or completeness. In particular, information provided herein should be regarded as indicative, preliminary and for illustrative purposes only. There is no representation that any transaction can execute at such terms or price.

Information provided in this report is not intended to constitute legal, tax or accounting advice in relation to entering into any transaction and does not have regard to the particular needs of any specific person who may receive this report. Clients should consult their own financial advisors regarding the appropriateness of investing in any investment strategies discussed or recommended in this report and should understand that statements regarding future prospects may not be realized. While all information this presentation has been produced or compiled from sources believed to be reliable, the Bank makes no representation as to its accuracy or completeness.

IMF ประเมิน The Great Lockdown จุดเศรษฐกิจโลกหดตัว 4.9% หลังพิช COVID-19 รุนแรงและเลวร้ายกว่าที่คาด

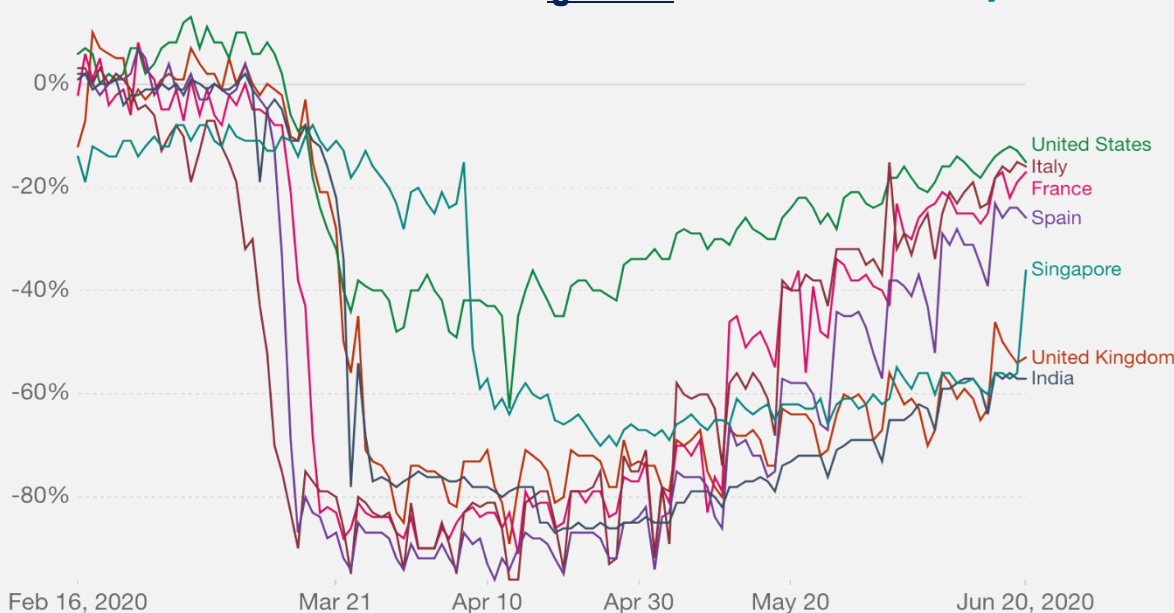
IMF คาดเศรษฐกิจโลกปีนี้อาจหดตัวถึง 4.9% ตามรายงาน World Economic Outlook เมื่อวันที่ 24 มิ.ย.ที่ผ่านมา โดยปรับลดลงจากประมาณการเดิมในเดือน เม.ย. ที่ติดลบ 3.0% จากการแพร่ระบาดใหญ่ของ COVID-19 ที่ได้สร้างความเสียหายต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจในช่วงครึ่งแรกของปีมากกว่าที่คาด โดยเฉพาะผลกระทบที่รุนแรงต่อครัวเรือนที่มีรายได้น้อย ซึ่งคาดว่าจะทำให้โลกต้องเผชิญกับความยากจนที่รุนแรงที่สุดนับตั้งแต่ปี 1990 สำหรับปี 2021 ประเมินว่าเศรษฐกิจจะกลับมาขยายตัว 5.4% จากเดิมที่คาดไว้ที่ 5.8% ซึ่งถือว่าเป็นจุดที่ต่ำกว่าก่อนเกิด COVID-19

ทั้งนี้ ความไม่แน่นอนที่เพิ่มสูงขึ้นกว่าระดับปกติค่อนข้างมาก และการฟื้นตัวที่คาดว่าจะช้ากว่าที่ประเมินไว้ ยิ่งสร้างความเสียหายต่อระบบเศรษฐกิจรุนแรงขึ้น โดยนับจากนี้ โลกต้องเผชิญกับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social distancing) ต่อไป ซึ่งจะยิ่งกระทบต่อแนวโน้มการผลิต (Supply potential) อย่างรุนแรง โดยการปรับลดประมาณการมีสาระสำคัญดังนี้

- **การแพร่ระบาดเลวร้ายลงในหลายประเทศ** โดยจำนวนผู้ติดเชื้อที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้ต้องใช้มาตรการปิดเมืองอย่างเข้มงวด จนเกิด Disruption ต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจครั้งใหญ่ ส่วนในประเทศอื่นๆ ที่ยอดติดเชื้อและเสียชีวิตยังไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งหมด อาจยังมีข้อจำกัดเรื่องการตรวจสอบโรค ซึ่งก็หมายถึงรวมถึงความไม่แน่นอนในการประเมินระดับการแพร่ระบาด
- **ส่วนใหญ่ต้องเผชิญกับเศรษฐกิจหดตัวอย่างรุนแรงในไตรมาส 2** ยกเว้นจีนที่เกือบทั้งหมดเริ่มเปิดทำการตามปกติแล้วในช่วงต้นเดือน เม.ย. ขณะที่ทั่วโลกยังต้องเผชิญกับการบริโภคและบริการที่หดตัวอย่างรุนแรงจาก Social distancing และมาตรการปิดเมือง ส่งผลให้รายได้หดหาย ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคอ่อนแอ ขณะที่ผู้ผลิตจำเป็นต้องหันเหเงินสำหรับการลงทุนเพื่อใช้รับมือกับดีมานด์ที่ลดลง การแทรกแซงด้านอุปทาน (Supply interruption) และความไม่แน่นอนในการประเมินรายได้ในอนาคต
- **อุปสงค์โดยรวมชะงักงันเป็นวงกว้าง และยังไม่เห็นการฟื้นตัวชัดเจน** แม้หลายประเทศจะค่อยๆ กลับมาเปิดเศรษฐกิจได้บางส่วนตั้งแต่เดือน พ.ค. แต่จากข้อมูล Mobility Trend กลับพบว่า กิจกรรมต่างๆ ทั้งการจับจ่ายใช้สอย สันทนาการ และการเดินทางไปทำงานยังอยู่ในระดับต่ำกว่าเมื่อเทียบกับก่อนเกิดโรคระบาดจากผลของ Social distancing (รูปที่ 1)

- **แรงปะทะต่อตลาดแรงงานอย่างรุนแรง** เมื่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจลดลงอย่างรวดเร็ว ย่อมสร้างหายนะต่อตลาดแรงงานทั่วโลก โดยจากข้อมูล International Labour Organization พบว่า เมื่อเทียบกับไตรมาส 4/2019 จำนวนชั่วโมงการทำงานแบบเต็มเวลาในไตรมาส 1/2020 ที่ลดลงเทียบเท่าได้กับการสูญเสียงานไปถึง 130 ล้านตำแหน่ง และลดลงมากกว่า 300 ล้านตำแหน่งในไตรมาส 2/2020 ยิ่งกว่านั้น ยังพบว่า แรงปะทะดังกล่าวส่งผลกระทบต่อกลุ่มแรงงานฝีมือต่ำ (Low-skilled worker) ซึ่งไม่สามารถปฏิบัติงานที่บ้านได้
- **การหดตัวของการค้าโลก** การค้าโลกในไตรมาส 1/2020 ที่หดตัวถึง 3.5%YoY สะท้อนให้เห็นถึงอุปสงค์ในประเทศที่ขาดหายไปทั่วโลก ภาคการท่องเที่ยวระหว่างประเทศหยุดชะงัก รวมถึงภาคการผลิตที่ไม่สามารถปรับเปลี่ยนหรือเคลื่อนย้ายสายพานการผลิตได้จากข้อจำกัดด้านการค้าในบางประเทศ
- **อัตราเงินเฟ้ออ่อนแรงมากขึ้น** อันเนื่องมาจากแรงกดดันด้านราคาสินค้าที่มีที่มาจากอุปสงค์โดยรวมชะลอตัว รวมไปถึงผลกระทบจากราคาน้ำมันในตลาดโลกที่อยู่ในระดับต่ำ ทำให้โดยเฉลี่ยแล้ว อัตราเงินเฟ้อในประเทศพัฒนาแล้วหดตัวราว 1.3 ppt นับตั้งแต่ปลายปี 2019 สู่ระดับ 0.4%YoY ในเดือน เม.ย. ส่วนกลุ่มประเทศเกิดใหม่หายไป 1.2 ppt สู่ระดับ 4.2%YoY

รูปที่ 1 Global Mobility Trends

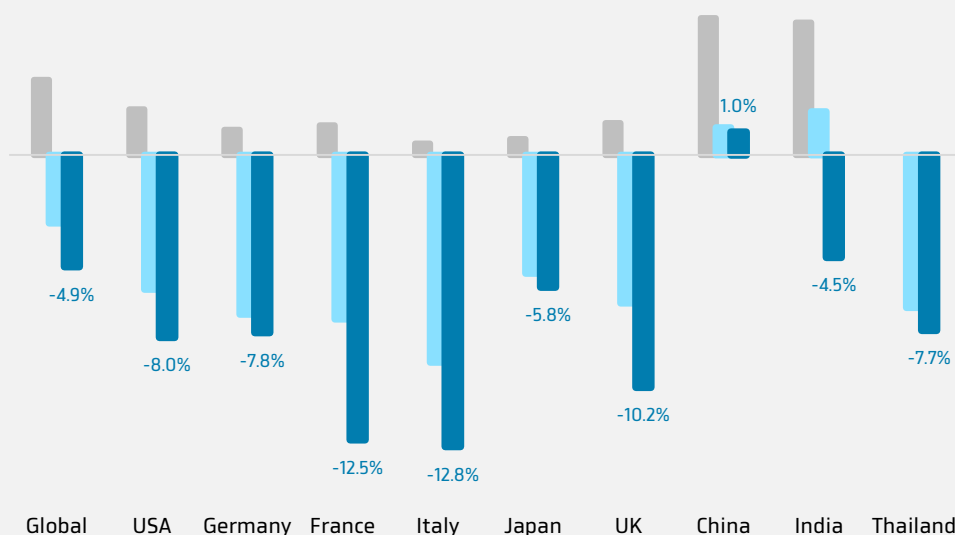

ที่มา: Google COVID-19 Community Mobility Trends อ้างอิงจาก Ourworldindata.org
หมายเหตุ: ใช้ค่า Median 5 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 3 ม.ค. – 6 ก.พ. 2020 เพื่ออ้างอิงเป็นกรณีฐาน

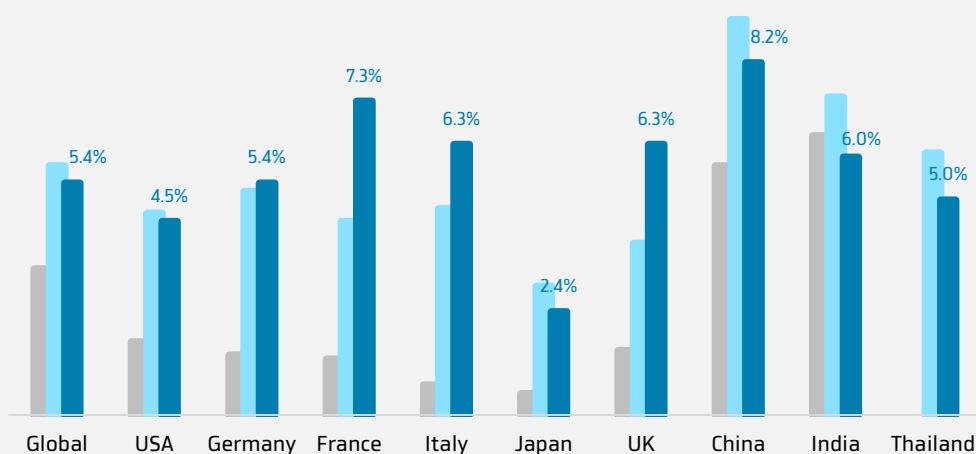
รูปที่ 2 เปรียบเทียบประมาณการเศรษฐกิจปี 2020-2021 ในช่วงที่ผ่านมา

ประมาณการเศรษฐกิจปี 2020 เปรียบเทียบเดือน ม.ค. เม.ย. และล่าสุด

- Jan 2020
- Apr 2020
- Jun 2020

ประมาณการเศรษฐกิจปี 2021 เปรียบเทียบเดือน ม.ค. เม.ย. และล่าสุด

ที่มา: IMF
หมายเหตุ: ข้อมูลประมาณการของเศรษฐกิจไทยเผยแพร่เฉพาะเดือน เม.ย. และ มิ.ย. 2020

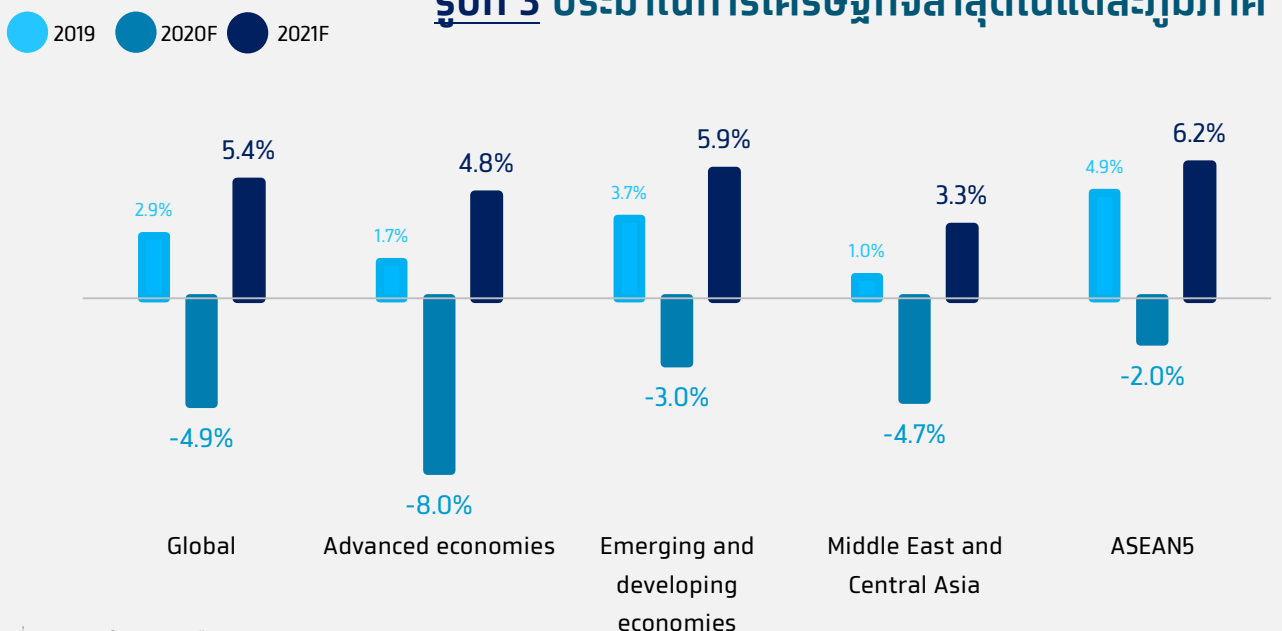
เศรษฐกิจทั่วโลกกำลังเผชิญกับอุปสงค์ในประเทศอ่อนแอท่ามกลางหนี้สาธารณะทั่วโลกที่พุ่งแตะระดับสูงสุดตลอดกาล

กลุ่มเศรษฐกิจพัฒนาแล้ว คาดว่าเศรษฐกิจจะหดตัว 8.0% ในปี 2020 จากประมาณการเดิมที่หดตัว 6.1% จากกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่น่าจะกลับมาฟื้นตัวช้ากว่าที่ประเมินไว้ เนื่องจากหลายประเทศยังเผชิญแรงกดดันจากจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่ยังเพิ่มขึ้นต่อไป สำหรับปี 2021 คาดว่าเศรษฐกิจจะเติบโต 4.8% ซึ่งถือว่ายังต่ำกว่าระดับปี 2019 ถึง 4.0% อย่างไรก็ดี อัตราเงินเฟ้อที่อยู่ในระดับต่ำ รวมไปถึงปัญหานี้ที่อยู่ในระดับสูง อาจกลายเป็นตัวจุดอุปสงค์ในประเทศ กดดันให้เข้าสู่เงินฝืดในระยะต่อไป

กลุ่มเศรษฐกิจกำลังพัฒนาและตลาดเกิดใหม่ สะท้อนอุปสงค์ในประเทศที่อ่อนแอกว่ามากขึ้น โดยคาดว่าเศรษฐกิจกลุ่มนี้จะติดลบ 3.0% ในปี 2020 และขยายตัวที่ 5.9% ในปี 2021 ทั้งนี้ ยังได้ปรับลดประมาณการเศรษฐกิจไทยปีนี้ว่าจะหดตัวมากถึง 7.7% เมื่อเทียบกับประมาณการเดิมที่หดตัว 6.7% ก่อนที่จะพลิกกลับมาขยายตัวที่ 5.0% ในปี 2021 (ประมาณการเดิมที่ 6.1%) ขณะที่ราคาน้ำมันดิบที่ตกต่ำอย่างรวดเร็ว ยังส่งผลกระทบต่อรายได้สุทธิและการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศผู้ส่งออกน้ำมันเป็นหลัก

คาดหนี้สาธารณะทั่วโลกแตะระดับสูงสุดตลอดกาลเกินกว่า 100% ต่อจีดีพี อยู่ที่ 101.5% และ 103.2% ในปี 2020-2021 ขณะที่การขาดดุลงบประมาณทั่วโลกคาดว่าจะอยู่ที่ 14% ต่อจีดีพี เนื่องจากรายได้ภาครัฐที่อาจลดลงอย่างหนักจากรายได้ภาคครัวเรือนและธุรกิจที่ปรับตัวลดลง รวมถึงการบริโภคภาคเอกชนได้รับแรงปะทะอย่างรุนแรงจาก COVID-19

รูปที่ 3 ประมาณการเศรษฐกิจล่าสุดในแต่ละภูมิภาค

ที่มา: IMF (ข้อมูล ณ เดือน มิ.ย. 2020)

Implication:

- การประเมินจาก IMF สะท้อนความรุนแรงของวิกฤต COVID-19 ที่ได้สร้างความเสียหายในวงกว้างอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนพร้อมกันทั่วโลก แม้หลายประเทศจะคลายล็อกดาวน์ไปแล้วตั้งแต่ช่วงกลางเดือน พ.ค. ที่ผ่านมา แต่การบริโภคเอกชนกลับยังไม่ฟื้นตัว ขณะเดียวกันกับที่ผู้ผลิตก็พยายามลดค่าใช้จ่ายเพื่อประคองธุรกิจภายใต้ความไม่แน่นอนสูงเช่นนี้ ซึ่งอาจเรียกได้ว่าโลกต้องเผชิญกับ “Twin Supply-Demand Shock” พร้อมๆ กันอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และกลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจที่รุนแรงและเลวร้ายที่สุดในรอบเกือบ 100 ปี
- Krungthai COMPASS คงประมาณการเดิมที่เศรษฐกิจไทยปีนี้ น่าจะหดตัวถึง 8.8% จากอุปสงค์ต่างประเทศที่หดตัวอย่างรุนแรง ขณะที่รูปแบบเศรษฐกิจและชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) หลังวิกฤต COVID-19 ทำให้ไทยต้องพึ่งพาตัวขับเคลื่อนจากภาครัฐอย่างเร่งด่วน ด้วยเศรษฐกิจไทยในระยะหลังพึ่งพาอุปสงค์จากต่างประเทศมากกว่าครึ่งหนึ่งของจีดีพี แต่กลับเป็นว่ากลไกดังกล่าวต้องหยุดชะงักลงจากแรงกดดันรอบด้าน โดยเฉพาะภาคส่งออกที่อาจต้องเผชิญกับการกีดกันทางการค้าที่ต่อจากนี้จะรุนแรงขึ้น (Trade Protectionism) ขณะที่รายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติก็คาดว่าจะยังไม่กลับมาจนกว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วโลกจะเริ่มคลี่คลาย ส่วนอุปสงค์ในประเทศก็ดูเหมือนจะอ่อนแรงลงจากปัญหานี้ครีวเรือนรุมเร้า “**มาตรการทางการคลังแบบเร่งด่วน**” จึงกลายเป็นตัวขับเคลื่อนเดียวที่มีอยู่อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งนี้ แม้หนี้สาธารณะต่อจีดีพีของไทยจะยังอยู่ในกรอบวินัยทางการคลังที่ 42.88% หรือเกือบ 7.9 ล้านล้านบาท^{1/} แต่ด้วยแนวโน้มเศรษฐกิจในระยะต่อไปที่ส่อเค้ายังไม่ฟื้นกลับไปสู่จุดเดิมในปี 2019 ทำให้จำเป็นต้องใช้เบ็ดเงินเพื่อพยุงเศรษฐกิจเพิ่มเติม ส่วนการจัดเก็บรายได้รัฐก็มีแต่จะลดลงตามภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งยิ่งทำให้เกิดขาดดุลงบประมาณต่อเนื่อง และส่งผลให้หนี้สาธารณะพอกพูนจนกลายเป็นระเบิดเวลาลูกใหญ่จนกลับไปซ้ำเติมการเติบโตทางเศรษฐกิจในระยะยาว

^{1/} หนี้สาธารณะต่อจีดีพี ณ เดือน เม.ย. 2020 (ข้อมูลจากสำนักงานหนี้สาธารณะ)